

Aanvraagdossier toets macrodoelmatigheid nevenvestiging Associate degree-opleiding Pedagogisch Educatief Professional

Inhoudsopgave

1 Basisgegevens Instelling	1
2 Basisgegevens Opleiding	1
3 Inhoud opleiding en onderwijsprogramma	1
4 Doelgroep van de opleiding	3
5 Beroeps-/arbeidsmarktprofiel afgestudeerden	3
5.1 Trends en ontwikkelingen	3
5.2 De Ad PEP in Apeldoorn.....	5
5.3 Doelgroepen en functies	6
5.4 Vanuit eenheid in identiteit.....	8
6 Geschatte instroom in de nieuwe opleiding	8
6.1 Resultaat enquête.....	8
6.2 Studenten uit Apeldoorn die naar Gouda reizen	9
6.3 Vestigingsplaats Apeldoorn	9
6.4 Doorstroom van mbo-4 naar hbo	9
6.5 Conclusies	10
7 Onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte (art. 6 lid 1 sub a in samenhang met lid 2)	10
7.1 Kwalitatief onderzoek, interviews onder werkgevers	10
7.2 Kwantitatief onderzoek, enquête onder werkgevers	10
7.3 Conclusie kwalitatief en kwantitatief onderzoek.....	11
7.4 Bronnenonderzoek: de landelijke arbeidsmarkt	11
7.5 Bronnenonderzoek: de regionale arbeidsmarkt	13
7.6 Maatschappelijke behoefte	14
8 Analyse bestaand aanbod en inschatting verwante instroom (art. 5 lid 4)	15
9 Noodzaak tot start nieuwe opleiding (art. 6 lid 1 sub b in samenhang met lid 3)	16
10 Aansluiting instellingsprofiel (art. 6 lid 1 sub b in samenhang met lid 4)	17
11 RIO- en ISCED-indeling.....	17
12 Afstemming (art. 4 lid 3).....	17
Overzicht bijlagen	18

1 Basisgegevens instelling

Naam instelling	Driestar Educatief
BRIN-code	15BK
KvK-nummer	72572248
Contactpersoon aanvraag	██████████ ████████████████████ ████████████████████
Contactpersoon CvB	████████████████████

2 Basisgegevens opleiding

Kenmerk aankondiging	A23-023
Naam	Pedagogisch Educatief Professional
Oriëntatie	Hbo
Niveau	Associate degree
Vorm	Deeltijd
Gemeente waar de opleiding wordt gevestigd	Apeldoorn (nevenvestiging)
Taal	Nederlands
Studielast	120 ects
Studieduur	2 jaar
Beroepsvereisten	Niet van toepassing
Capaciteitsbeperking	Niet van toepassing
Beoogde startdatum	1 februari 2024
ISAT-code	80142
RIO-(sub)onderdeel	Onderwijs
ISCED-rubriek (optioneel)	0188 Inter-disciplinary programmes and qualifications involving education

3 Inhoud opleiding en onderwijsprogramma

Met de Associate degree Pedagogisch Educatief Professional, in het vervolg Ad PEP genoemd, ontwikkelt de (mbo-) medewerker in het brede jeugddomein zich tot een professional, die in staat is om in de werkvelden onderwijs, welzijn, gehandicaptenzorg en jeugdzorg de doorgaande ontwikkelingslijn van ieder kind te stimuleren door onder andere in samenwerking met ouders en met betrokken professionals adequate ondersteuning en begeleiding te bieden aan jeugdigen in de ontwikkelingsleeftijdscategorie 2-18 jaar.

De afgestudeerde Ad'er is in het bijzonder in staat om interventies bij kinderen met een afwijkende ontwikkeling en/of complex gedrag vorm te geven, zodat de ontwikkelingskansen van deze jeugdigen binnen het christelijk-reformatorische netwerk geoptimaliseerd worden. Dit vraagt om een stevige persoonlijkheid, geworteld in de christelijk-reformatorische identiteit, die in staat is zelfkritisch te werk te gaan, fysiek en mentaal weerbaar is en een professionele balans tussen nabijheid en distantie kent. Daarnaast vraagt een dergelijk vakmanschap ook om visie, kennis en kunde, bijvoorbeeld expertise ten aanzien van Passend onderwijs en begeleiding, leer- en ontwikkelingsprocessen, communicatievaardigheden, methodisch denken en werken en reflectievaardigheden.

Deze Ad-opleiding stimuleert en begeleidt studenten, zodat de benodigde kwalificaties behaald kunnen worden. Driestar hogeschool doet dit vanuit een christelijk reformatorisch levensbeschouwing.

Vanuit het christelijk reformatorisch onderwijs en verwante zorgorganisaties is een dringende vraag gekomen om de Ad-PEP ook in Apeldoorn aan te bieden. Zij herkennen zich in het expliciet christelijk-reformatorische karakter van de opleidingen van de Driestar. Kenmerkend voor deze denominatie is de erkenning van de Bijbel als het gezaghebbende Woord van God en de verbinding aan het gereformeerd belijden. Vanuit het gedeelde identiteitskader hebben de organisaties een gedeelde visie op onderwijs, opleiden en/of zorg. Werknemers van deze organisaties worden daarom graag opgeleid in lijn met deze visie. De meesten van hen hebben ook bewust gekozen voor hun een vooropleiding bij een school met een christelijke-reformatorisch karakter.

Wij werken sinds onze oprichting intensief samen met het werkveld dat gerelateerd is aan de christelijk-reformatorische identiteit. Op dit moment is dat zichtbaar in de verschillende samenwerkingsverbanden die er landelijk zijn. Zo werkt Driestar, wanneer het gaat om christelijk-reformatorische basisscholen, nauw samen met de scholen die aangesloten zijn bij het 'Samen Opleiden Netwerk' (SAM) van Driestar Hogeschool. Juist/ook in de deze regio zijn er veel scholen verbonden rondom het opleiden van studenten door deze samenwerking met Driestar. Binnen het Voortgezet Onderwijs werkt Driestar samen via netwerken als de 'Reformatorische Academische Opleidingsschool'(RAOS).

Daarnaast werkt Driestar samen met het Hoornbeeck College (mbo) via 'Hodos' en is Driestar nauw betrokken bij 'Berseba' het landelijke samenwerkingsverband passend onderwijs van de reformatorische basisscholen en speciale (basis)scholen. Verder zijn er nauwe relaties met het christelijk/reformatorische werkveld vanuit de onderwijsadviesdiensten van Driestar Educatief.

De recente toekenning van het christelijk-reformatorische samenwerkingsverband Progressus, waarin Driestar, Hoornbeeck College met het reformatorische primaire onderwijs (verenigd in SAM) en voortgezet onderwijs (verenigd in RAOS) samenwerken, betekent een erkenning van de reformatorische denominatie als arbeidsmarkt. Progressus is erkend als landelijk georganiseerde 'onderwijsregio' op basis van levensbeschouwing.

Programma Ad PEP

Het programma bestaat uit een geheel van eenheden van leeruitkomsten. Deze leeruitkomsten zijn richtinggevend voor de leerwegaafhankelijke beoordeling van de resultaten van het leren van studenten, herkenbaar voor het christelijk-reformatorische werkveld, relevant en representatief voor de actuele beroepspraktijk en sluiten aan bij de ontwikkelingen die daarin gaande zijn en verwacht worden, zoals Passend onderwijs en de transitie Jeugdzorg. Daarnaast biedt het werken met leeruitkomsten ook mogelijkheden voor het waarderen van eerder verworven competenties van deeltijdstudenten.

De student werkt minimaal zestien uur op een praktijkplek. De opleiding ondersteunt de student in het werkplekieren door de interacties tussen affordances (de mogelijkheden die de eigen praktijk in zich draagt), agency (de mogelijkheden en motivatie van de student) en engagement (de inspanningen van de student) maximaal te bevorderen. Dit krijgt onder andere vorm via begeleidingsgesprekken, intervisie en doelbewust oefenen (deliberate practice). De begeleider van de student op de werkplek, dient te beschikken over een hbo werk- en denkniveau, zodat de begeleiding in de praktijk optimaal uitgevoerd kan worden.

Beoogde leerresultaten

Driestar heeft vanuit het beroepsprofiel voor deze Ad-opleiding de onderstaande leerresultaten opgesteld. Vertrekkend vanuit 'De Bron' waarmee de Bijbel en de gereformeerde belijdenis bedoeld worden is dit beroepsprofiel onderverdeeld in een lijn professionele identiteit, een kennislijn en in vier in de praktijk zeer herkenbare beroepstaken. In bijlage 1 is onze opleiding visueel gepresenteerd.

Professionele identiteit:

In de laag 'ik ben' gaat het om de persoonsvorming van de professional, die richting geeft aan wat de professional drijft. Hierbij horen vragen als: 'Wie ben ik?' en 'Hoe ben ik?'. Deze laag noemen we ook wel de professionele identiteit. Uitgangspunt voor de beschrijving van de professionele identiteit is de christelijke mensvisie dat iedereen relationeel geschapen is. We onderscheiden daarbij vijf kernen. Het is ons ideaal dat de professional:

- verbonden is met het christelijk geloof, zich laat voeden door Gods Woord en daar uit leeft.

- op grond van het liefdesgebed betrokken is op en dienstbaar is aan jeugdigen en hun opvoeders
- een Bijbels, realistisch zelfbeeld heeft, fysiek, emotioneel en cognitief evenwichtig is en gericht op de eigen ontwikkeling
- verbonden is met de door God geschapen wereld en daarin als een goed rentmeester verantwoordelijke zijn plaats inneemt.
- verbonden is met de christelijke traditie, in zijn leven en werk gericht is op Gods doorbrekend Koninkrijk en wil bijdragen aan herstel in een gebroken wereld.

Kennisinhouden

Deze laag 'ik denk' betreft de kennisinhouden die de professional bij de uitoefening van zijn beroep inzet. Deze inhouden komen voort uit de landelijke kennisbases voor de opleidingen en zijn aangevuld met wat Driestar educatief vanuit haar missie en visie essentieel vindt. Kennisinhouden zijn immers niet neutraal, ze hebben een vormende waarde in zich. We onderscheiden bij ad-pep vier kennisdomeinen:

- Kennis over het beroep, concepten en methodieken
- Kennis over de doelgroep(en)
- Kennis over de maatschappij en cultuur
- Kennis over visies, concepten en thema's vanuit de identiteit

Beroepstaken

De laag 'ik kan' omvat de handelingen die de professional in de praktijk van zijn beroep uitvoert. Deze zijn samengevat in vier beroepstaken:

1. Pedagogisch leidinggeven aan jeugdigen
2. Begeleiden van leer- en ontwikkelingsprocessen van jeugdigen
3. Samen ondersteunen van de jeugdige
4. Werken aan kwaliteit en beleid

4 Doelgroep van de opleiding

De Ad-opleiding is ontwikkeld voor studenten met tenminste een mbo-4 niveau, havo of vwo vooropleiding. Passende vooropleidingen op mbo-4 niveau zijn onderwijsassistent, sociaal agogisch werk, pedagogisch medewerker en aanverwante opleidingen. De deelnemers dienen tijdens het volgen van de Ad-opleiding een relevante werkplek in de praktijk te hebben in het onderwijs, welzijnswerk, gehandicaptenzorg of jeugdzorg van minimaal 16 uur per week. Dat mag zowel betaald als onbetaald zijn.

5 Beroeps-/arbeidsmarktprofiel afgestudeerden

Voor deze aanvraag toets macrodoelmatigheid heeft Driestar een doelmatigheidsonderzoek laten uitvoeren door [REDACTED] (Tien organisatieadvies)¹. Het onderzoeksverslag is in zijn geheel opgenomen in bijlage 2. Ten behoeve van dit onderzoek zijn 13 interviews afgenomen met werkgevers in de regio Apeldoorn. Deze werkgevers komen uit het netwerk van Driestar en werken allen in het domein van deze Ad-opleiding. De geaccordeerde verslagen van de interviews zijn opgenomen in bijlage 4 als onderdeel van het doelmatigheidsonderzoek van [REDACTED] (zie bijlage 2).

Tijdens de interviews is respondenten gevraagd aan te geven welke trends- en ontwikkelingen ten grondslag liggen aan het beroeps-/arbeidsmarktprofiel van afgestudeerden van deze Ad-PEP opleiding. Wij zetten hieronder uiteen welke antwoorden respondenten gaven, in de vorm van quotes².

5.1 Trends en ontwikkelingen

De context, trends en ontwikkelingen die voor Driestar hogeschool de signalen en aanleiding vormen om de beoogde Ad PEP in Apeldoorn aan te bieden, worden door alle respondenten in de interviews herkend en bevestigd.

¹ Doelmatigheidsonderzoek voor een deeltijd Associate degree opleiding Pedagogisch Educatief Professional Driestar. Tien organisatieadvies / [REDACTED], 25 mei 2023 (bijlage 2)

² In de kaders zijn citaten uit de interviews met respondenten opgenomen. Zie bijlage 4 van het Doelmatigheidsonderzoek (bijlage 2) voor de interviewverslagen.

Onderwijs

Meer zorgleerlingen. Er wordt steeds meer gevraagd van onderwijsassistenten

In de interviews wordt aangegeven, dat het aantal zorgleerlingen en de daarbij behorende problematiek toenemen. Dit vraagt om extra ondersteuning in de klas.

"Passend onderwijs en inclusief onderwijs worden steeds belangrijker. Ook de combinatie zorg en onderwijs wordt belangrijker ('zo thuis nabij mogelijk'). Dat raakt ook aan de Ad PEP." (Vereniging tot Stichting en Instandhouding van scholen met de Bijbel)

"De zorgvraag (veelal met betrekking tot gedrag) wordt groter, zwaarder en complexer. Dat heeft implicaties voor het werk van de leerkrachten, IB-ers en OA-ers. Doordat er door OCW steeds meer gevraagd wordt van scholen betekent dit ook dat er steeds meer gevraagd wordt van onderwijsassistenten." (Rehobothschool)

"Het aantal zorgleerlingen blijft toenemen. Daarbij gaat het zowel om 'externaliserende problematiek' (ADHD e.d.) als 'internaliserende problematiek' (dreigende thuisblijvers e.d.). Voor het eerst zijn er nu wachtlijsten voor Q4. Het streven is dan ook om te komen tot meer reguliere zorg." (Pieter Zandt Scholengemeenschap)

"Er is een sterke toename van de zorgvraag en de problematiek die hieraan ten grondslag ligt." (SSOGG)

"Het belang van inclusief onderwijs wordt steeds groter. Dat vraagt onder meer om aanpassingen in de huisvesting, maar ook om meer en anders opgeleid personeel, om 'meer handen voor de klas'. Ook de trend van Passend Onderwijs zet door. Het ideaalbeeld van RSVR is 'overal twee mensen voor de klas', maar dat is binnen de huidige formatie niet mogelijk. Het aantal zorgleerlingen neemt toe. De problematiek wordt groter en complexer." (RSVR)

"Er treedt een verschuiving op van het docentenvak naar het vak van instructeur (waar niveau 5 goed bij past). Deze trend is begonnen bij zorgleerlingen. Hierbij wordt met kleinere groepjes gewerkt, waarbij een bevoegde mentor voor de groep staat, die wordt ondersteund door een instructeur. Het is bijna speciaal onderwijs (...) De ondersteuningsbehoefte van leerlingen wordt groter. Daardoor wordt er meer gevraagd van docenten en daarmee is er meer ondersteuning nodig." (Van Lodenstein College)

"De psychosociale problematiek, gedragsproblematiek en hulpvragen bij kinderen én bij ouders nemen toe. Steeds meer ouders zijn handelingsverlegen. Dit wordt veroorzaakt door de toenemende drukte, de prestatieaanspanning, steeds minder structuur, en steeds hogere eisen door CITO e.a. Dit alles wordt versterkt door de (social) media." (Rehoboth S(B)O)

Meer differentiatie

"Er is de afgelopen jaren een sterke toename van specialismen geweest. Ook is er een toename van differentiatie in functies. Veranderingen in groeps- en onderwijsvormen." (Ebenhaëzer School)

"Functiedifferentiatie en jobcarving krijgen steeds meer specifieke aandacht." (Elorah)

Meer focus op praktijkgericht onderwijs

Er is bij leerlingen een toenemende behoefte aan praktijkonderwijs. Ook dat vraagt om meer en om andere ondersteuning, gedifferentieerd naar de verschillende doelgroepen.

"Over de hele linie (ook bij havo en vwo) is er meer en ook een toenemende behoefte aan praktijkgericht onderwijs. Dat betekent dat er meer andere vormen van onderwijs komen: kleinere groepjes, meer ondersteuning, meer stagebegeleiding e.d. Daarvoor zijn ook goed gekwalificeerde medewerkers nodig, ook met praktisch inzicht. Dat hebben lang niet alle docenten." (Pieter Zandt Scholengemeenschap)

"Ook in de context van 'sterk techniekonderwijs' zijn er meer instructeurs (naast de docent) nodig. Dit geldt ook voor de groene opleidingen. Daarvoor is een sterke praktijkcomponent nodig. Die ontbreekt in de huidige brede Ad PEP opleidingen." (Van Lodenstein College)

Arbeidsmarktcrapte

Ook in de regio Apeldoorn en ook binnen de reformatorische achterban neemt de arbeidsmarktcrapte toe.

"De krappe arbeidsmarkt en de lerarentekorten worden in toenemende mate een probleem (...)" (Van Lodenstein College)

"Door onderwijsvernieuwingen in combinatie met de lerarentekorten zijn er 'meer handjes nodig'. Onderwijssteuners moeten vooral de werkdruk van docenten verlagen." (Jacobus Fruytier Scholengemeenschap)

Gehandicaptenzorg

Ook de ontwikkelingen binnen de gehandicaptenzorg maken dat er meer ondersteuning nodig is.

Toenemende zorgzwaarte

<i>"De zorgzwaarte stijgt. Daarop moeten wij ons als organisatie inrichten. De doelgroepen worden moeilijker en complexer." (De Schutse)</i>
<i>"De behoefte om de cliënt centraal te stellen wordt steeds sterker. Dat betekent dat er meer toerusting nodig is (...) De cliëntengroep bestaat uit steeds minder jongeren en steeds meer ouderen." (Adullam)</i>
<i>"Er is een ontwikkeling gaande van decentralisatie naar centralisatie. Ook is er een trend van extramuraal naar intramuraal. Dat hangt samen met het afnemende maatschappelijke draagvlak voor niet weerbare groepen (veel pestgedrag e.d.). Mensen blijven langer thuis. Mede daartoe neemt de zorgzwaarte toe." (Sirjon)</i>

Arbeidsmarktkrapte

Ook in de regio Apeldoorn neemt de arbeidsmarktkrapte in de zorg toe.

<i>"ZZP 7 zorg neemt toe. Met name daarvoor wordt het ook steeds moeilijker om personeel te vinden. De arbeidsmarktkrapte neemt toe." (Sirjon)</i>
<i>"Met name personeelstekorten bij ZZP 7: begeleiders (mbo 3 en mbo 4)." (De Schutse)</i>

5.2 De Ad PEP in Apeldoorn

Bijna alle respondenten geven in de interviews aan dat zij het een goede zaak vinden als de Ad PEP ook in Apeldoorn wordt aangeboden. Deze sluit in de optiek van de respondenten goed aan op de hierboven beschreven trends en ontwikkelingen. Bovendien wordt door de reformatorische achterban om denominatieve redenen veel waarde gehecht aan de nabijheid van de Ad, aangeboden door Driestar.

Onderwijs

Nabijheid en potentie in de regio

Een belangrijk argument is de nabijheid van de opleiding, zodat er niet meer hoeft te worden afgereisd naar Gouda.

<i>"Het bestuur is enthousiast over de Ad PEP zoals die nu in Gouda wordt aangeboden (een aantal medewerkers volgt deze Ad ook) en het is een goed idee om deze ook in Apeldoorn aan te bieden. Daar is zeker vraag naar. En ook vanuit Staphorst is Apeldoorn goed aan te rijden." (Vereniging tot Stichting en Instandhouding van scholen met de Bijbel)</i>
<i>"Het is goed dat deze Ad ook Apeldoorn wordt aangeboden. Zeker voor de relevante doelgroep (onderwijsassistenten) is de nabijheid van de opleiding van groot belang." (Rehobothschool)</i>
<i>"Het is goed om deze Ad ook in Apeldoorn aan te bieden. Voor deze doelgroep (onderwijsassistenten) is een locatie nabij belangrijk. Pieter Zandt Scholengemeenschap gaat de medewerkers zeker enthousiasmeren en stimuleren om deze opleiding te volgen. Ook zal de school faciliteren en betalen. De school zal er alles aan doen om het voor medewerkers zo makkelijk mogelijk te maken om deze opleiding te volgen." (Pieter Zandt Scholengemeenschap)</i>
<i>"Het is goed om de Ad PEP ook in Apeldoorn aan te bieden. De relevantie van de nabijheid varieert wel per locatie binnen SSOGG." (SSOGG)</i>
<i>"Wij hebben vooral behoefte aan flexibiliteit van Driestar Educatief. Dus niet alleen een aanbod in Gouda. In die zin juich ik de Ad PEP in Apeldoorn zeker toe. Wij gaan onze medewerkers zeker enthousiasmeren om deze opleiding te volgen." (Van Lodenstein College)</i>
<i>"De Ad PEP past in ieder wel goed bij de ambities binnen de federatie over regionalisering. Het is hoe dan ook goed als Driestar wat meer deze kant op komt. Er is ook zeker genoeg potentie onder de mbo studenten hier in de regio." (Ebenhaëzer School)</i>
<i>"Het is goed dat de Ad PEP van Driestar ook in Apeldoorn wordt aangeboden." (Elorah)</i>
<i>"Het is heel goed als de Ad PEP van Driestar ook in Apeldoorn wordt aangeboden. Gouda is ver weg en de nabijheid van Apeldoorn zal voor veel medewerkers een stimulans zijn om de Ad PEP te gaan volgen." (Rehoboth S(B)O)</i>

Gehandicaptenzorg

Ook voor organisaties in de gehandicaptenzorg kan de Ad PEP in Apeldoorn interessant zijn.

“De Schutse heeft goede ervaringen met de eigen medewerkers die de AD PEP in Gouda gevolgd hebben. Een duidelijke meerwaarde is de ‘blik op het schoolse’. Deze medewerkers zijn door het volgen van de Ad PEP meer ontwikkelingsgericht geworden en pakken een meer sturende rol. Het is goed dat de AD PEP ook in Apeldoorn wordt aangeboden.” (De Schutse)

“Het is goed dat de Ad PEP ook in Apeldoorn aangeboden gaat worden. Daaraan zal zeker behoefte zijn. Het is zeker ook goed om ook de gehandicaptenzorg als doelgroep te hebben voor de Ad PEP.” (Sirjon)

“De AD PEP in Apeldoorn kan mogelijk interessant zijn voor Adullam.” (Adullam)

5.3 Doelgroepen en functies

Voortbouwend op de meerwaarde van het Ad-niveau zijn er bij verschillende respondenten ook duidelijke beelden bij de functies die deze Ad'ers kunnen gaan uitoefenen.

Onderwijs

“De belangrijkste doelgroep voor deze Ad zijn de onderwijsassistenten, die daarmee de stap kunnen zetten naar leraarondersteuner.” (Vereniging tot Stichting en Instandhouding van scholen met de Bijbel)

“De onderwijsassistenten zijn de belangrijkste doelgroep voor de Ad PEP.” (Pieter Zandt Scholengemeenschap)

“Er is nog niet een echte functie gekoppeld aan het Ad niveau, maar deze kan wel ontwikkeld worden. Daar is nu nog geen ‘label’ op te plakken. Wel is het aannemelijk om onderwijsassistenten die deze Ad hebben gevolgd in een hogere schaal te plaatsen.” (Rehobothschool)

“De doelgroep voor deze Ad binnen Elorah betreft de senior pedagogische medewerkers.” (Elorah)

Gehandicaptenzorg

“Functies van de medewerkers: teamleider, coach, trainer.” (Adullam)

“Doelgroepen voor de Ad PEP zijn de begeleiders en coördinatoren zorg. Deze hebben vaak moeite met het schrijven van plannen met het maken van de vertaalslag van adviezen naar de praktijk (...) Denkend aan concrete functies zou het dan kunnen gaan om ‘schakelfuncties’ tussen orthopedagogen en teams.” (Sirjon)

Hieronder worden de genoemde functies nog een keer op een rij gezet:

Onderwijs

- Onderwijsassistent
- Leraarondersteuner / instructeur
- Senior Pedagogische medewerker

Gehandicaptenzorg

- Teamleider
- Coach
- Trainer
- Begeleider zorg
- Coördinator zorg

Op basis van de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en de kwalitatieve vraag van de arbeidsmarkt, heeft Driestar het volgende beroepsprofielen opgesteld voor haar Ad-opleiding PEP.

Onderwijs

De student die kiest voor het onderwijs als werkomgeving, gaat werken als extra ondersteuner van de leerkracht, voornamelijk voor de leerlingen die door gedragsproblemen wat extra ondersteuning en aandacht nodig hebben. Dit kan de student bijvoorbeeld doen door een interventie uit te voeren die het gedragsprobleem op een positieve manier beïnvloedt. Ook help de student een kind, of groepjes kinderen, bij het uitvoeren van een opdracht. Daarnaast stelt de student bijvoorbeeld een leerplan op voor een leerling die achterloopt op andere leerlingen. Dit alles doet de student onder leiding van de leerkracht; dat is degene die de student op de werkvloer begeleidt. Binnen het schoolteam geeft de student advies aan collega's vanuit zijn of haar kennis en kunde en overleg de student met ouders en andere zorgverleners over de situatie van een leerling. In het voortgezet onderwijs werkt

de student binnen een team van onderwijsassistenten, maar heeft de student een hogere mate van zelfstandigheid en pakt deze complexere taken op.

Jeugdhulp

Ouders en/of jeugdigen kunnen in omstandigheden verkeren dat zij een extra steuntje in de rug nodig hebben. Bijvoorbeeld als er sprake is van een ontwikkelingsprobleem of ontwikkelingsachterstand. Vaak hebben ouders dan behoefte aan iemand die met hen mee kijkt en meehelpt. Het kan ook zijn dat ouders het zwaar hebben in de opvoeding vanwege moeilijke omstandigheden in hun leven.

Maar ook 'gewone ouders' van 'gewone kinderen' kunnen gedurende het opvoedproces behoefte hebben aan iemand om mee te sparren over opvoeden en opgroeien. Als de student de opleiding Ad-PEP heeft afgerond kan de afgestudeerde in deze verschillende situaties een bijdrage leveren. De soort organisatie zal bepalend zijn voor de soort vragen en problemen die op de afgestudeerde afkomen. Hier volgen enkele voorbeelden:

- het ontwikkelen van educatief materiaal die ouders kan helpen bij de opvoeding, bijvoorbeeld voor een kerkelijke organisatie;
- het organiseren van oudermorgens op een basisschool rond opvoedthema's;
- het bieden van ambulante thuisbegeleiding aan jongeren die niet zelfstandig kunnen wonen;
- het organiseren van een sociale vaardigheidstraining op een basisschool en het geven van deze training;
- het werken als groepsleider op een groep met alleenstaande minderjarige vluchtelingen;
- het werken op een groep voor naschoolse opvang voor kinderen met een speciale behoefte.

Gehandicaptenzorg

Binnen het werkveld gehandicaptenzorg kan de afgestudeerde aan het werk als begeleider bij een dagbesteding of bij een woongroep. Daar biedt de Ad'er PEP begeleiding aan volwassenen of kinderen met een verstandelijke beperking en/of ontwikkelingsproblemen. Naast groepsbegeleiding biedt de Ad'er soms ook individuele begeleiding. Als begeleider in de gehandicaptenzorg heeft de afgestudeerde oog voor de beperking van de cliënt maar richt deze zich ook op de mogelijkheden. De Ad'er PEP geeft de cliënt een zinvolle dagbesteding in een veilige omgeving waarbij de ontwikkeling van zowel praktische als sociale vaardigheden gestimuleerd worden. De Ad'er PEP stelt voor iedere cliënt haalbare leerdoelen op en realiseert deze leerdoelen samen met de cliënt. Dit alles doet de Ad'er PEP zelfstandig onder leiding van een orthopedagoog. De Ad'er maakt deel uit van een multidisciplinair team waar er ruimte is om kennis en vaardigheden te delen en van elkaar te leren.

Kinderopvang

Tot slot kan de afgestudeerde Ad'er PEP kiezen voor de kinderopvang als werkveld. De opleiding geeft pedagogisch medewerkers de mogelijkheid verder te groeien in hun vak en te specialiseren in de functie van pedagogisch coach. Als hbo-coach leert de Ad'er op de juiste wijze gesprekken te voeren. Daarnaast leert de Ad'er hoe deze als coach het beleid binnen de eigen organisatie kan versterken, verbeteren maar ook kan waarborgen. Verder leert de student in de opleiding contacten met externen vorm te geven. Dit kan bijvoorbeeld het contact met een basisschool zijn of met hulpverlenende instanties. Ook leert de student hoe een goed oudergesprek vormgegeven wordt en hoe contacten met ouders bevordert. De Ad'er krijgt meer kennis over activiteiten die de ontwikkeling stimuleren bij jonge kinderen en is in staat collega's te begeleiden bij het goed inzetten van de interactievaardigheden. Het is voor een pedagogische educatief professional van belang dat deze de eigen organisatie en werkveld goed kent. De Ad'er moet hiervoor over genoeg kennis en vaardigheden beschikken. Daarnaast is het van belang dat de student beschikt over de vaardigheden en competenties om buiten de eigen organisatie te kijken en te communiceren met andere instanties en betrokkenen.

Functienamen

Met de Ad PEP worden professionals opgeleid die de pedagogisch educatieve leefomgeving van opgroeiende kinderen en jongeren versterken, zodat zij alle kansen krijgen om veilig en gezond op te groeien³. De pedagogisch educatief professional (PEP) functioneert op het snijvlak van onderwijs, opvang, zorg en welzijn en biedt vanuit een integrale benadering passende ondersteuning. In onderstaand figuur worden de verschillende functienamen in de diverse domeinen weergegeven.

³ Landelijke opleidingsprofiel Associate degree Pedagogisch Educatief Professional, februari 2023, pagina 16 (bijlage 3)

Voorbeelden van functies en beroepen die de Ad'er PEP kan vervullen, zijn⁴:

- Gespecialiseerd pedagogisch (educatief) medewerker
- Pedagogisch coach
- Pedagogisch beleidsmedewerker
- Leraarondersteuner PO / VO / (V)SO
- Instructeur
- Pedagogisch (educatief) medewerker gehandicaptenzorg
- Pedagogisch begeleider / persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg / jeugdzorg (geen SKJ)
- Ambulant medewerker C
- Leerlingbegeleider (bijvoorbeeld bij uitvalklassen, NT2-klassen, satellietklassen)
- Activiteitscoördinator
- VVE-coach
- Opvoedingsondersteuner

5.4 Vanuit eenheid in identiteit

We zien duidelijk dat de respondenten hechten aan de christelijk-reformatorische identiteit van de opleiding aan Driestar hogeschool. De studenten gaan de slag in een specifiek werkveld, waar veel waarde wordt gehecht aan 'eenheid van identiteit' (school, kerk, gezin, gemeenschap). Het is van belang dat de (toekomstige) werknemers hierin zijn gevormd. Het werkveld heeft op grond van de Algemene wet gelijke behandeling (Awbg artikel 5) het recht om personeel in dienst te nemen dat de doelstelling onderschrijft. Daarvoor is wel nodig dat deze mensen er zijn en dat ze goed opgeleid zijn, zowel wat betreft hun kennis en vaardigheden als hun professionele identiteit. De Ad-PEP opleiding van Driestar hogeschool voorziet hierin.

Respondenten hechten zeer sterk aan het christelijke-reformatorisch karakter van de opleiding. Zij herkennen en waarderen dat in het programma in Gouda en zien dit ook graag in de eigen regio aangeboden.

<i>"Binnen het curriculum van de opleiding moet het denominatieve gehalte goed verankerd zijn. Dat wordt eigenlijk alleen nog maar belangrijker." (Vereniging tot Stichting en Instandhouding van scholen met de Bijbel)</i>
<i>"De reformatorische identiteit moet een stevige plek krijgen in het curriculum van deze opleiding. Daarom is het goed dat Driestar deze aanbiedt." (Pieter Zandt Scholengemeenschap)</i>
<i>"Voorwaarde is wel dat de identiteit goed is geborgd in de opleiding." (SSOGG)</i>
<i>"De denominatie van Driestar heeft een belangrijke meerwaarde." (Ebenhaëzer School)</i>
<i>"Gezien de achterban is Apeldoorn ook de logische plek. De nabijheid en de denominatie zijn voor Elorah doorslaggevend." (Elorah)</i>
<i>"Ook de reformatorische denominatie van Driestar is hierbij van belang. Daaraan hecht de school veel waarde." (Rehoboth S(B)O)</i>

6 Geschatte instroom in de nieuwe opleiding

Ten behoeve van deze aanvraag is ook onderzoek gedaan naar een reële schatting van de te verwachten instroom in deze Ad-opleiding middels een enquête. Dit is onderdeel geweest van het doelmatigheidsonderzoek. De vragenlijst die gebruikt is, is opgenomen in bijlage 6 (Instroomenquête) van het Doelmatigheidsonderzoek (bijlage 2). In totaal hebben 101 mbo-4 studenten de enquête ingevuld van het Hoornbeek-college vestigingen Apeldoorn, Kampen en Amersfoort. Daarnaast hebben 85 werknemers de vragenlijst ingevuld. Zie bijlage 4 voor een overzicht van de respondenten van de studentenenquête en bijlage 5 van die van de werknemers.

6.1 Resultaat enquête⁵

Van de studenten geeft 13% (13 studenten) aan 'zeker' deze opleiding te willen doen, 50% (50 studenten) 'misschien wel'. Tellen we de twijfelaars voor een kwart mee⁶, dan volgt dat **circa 26% (25 studenten)** van de respondenten kiest voor deze opleiding.

In het onderzoek is deze vraag ook voorgelegd aan werknemers van organisaties die werkzaam zijn in de domeinen onderwijs, opvang en zorg. De vragenlijst is ingevuld door 85 werknemers. Van de medewerkers geeft 11% (9 medewerkers) aan 'zeker' deze opleiding te willen doen, 31% (26 medewerkers) 'misschien wel'. Tellen

⁴ Landelijke opleidingsprofiel Associate degree Pedagogisch Educatief Professional, februari 2023, pagina 17 (bijlage 3)

⁵ Zie pagina 37 en 38 van het Doelmatigheidsonderzoek (bijlage 2)

⁶ We tellen de twijfelaars voor een kwart mee omdat we ervan uitgaan dat 25% van deze twijfelaars kiest voor deze opleiding.

we ook hier de twijfelaars voor een kwart mee, dan volgt dat **circa 18% (15)** van de respondenten kiest voor deze opleiding.

In totaal willen circa 40 respondenten (15 medewerkers + 25 studenten) de Ad-PEP opleiding in deeltijd volgen.

6.2 Studenten uit Apeldoorn die naar Gouda reizen

Een reden om een nevenvestiging in Apeldoorn voor haar Ad opleiding PEP aan te vragen, is ook gelegen in het feit dat veel studenten uit de regio speciaal reizen naar Gouda om de opleiding te kunnen volgen. Dat is best een grote belasting die we willen wegnemen. Hun keuze wordt bepaald door de christelijk-reformatorische identiteit van de opleiding. Onderstaand zijn de aantallen studenten weergegeven die uit de regio Apeldoorn komen en in de diverse jaren de Ad opleiding PEP volgen /volgden.

Tabel 1: Studentenaantallen die uit de regio Apeldoorn in de huidige opleidingsjaren zitten/zaten

Startjaar	Aantal studenten uit de regio
2019	30
2020	11
2021	20
2022	19
2023	14

6.3 Vestigingsplaats Apeldoorn

Driestar wenst deze opleiding ook aan te bieden in Apeldoorn, naast de huidige locatie in Gouda. De reden hiervoor is dat veel van onze werkgevers zich ook in deze regio bevinden. Door onze achterban wordt veel waarde gehecht aan de denominatie van Driestar. De afstand tussen deze regio en Gouda is voor veel deeltijdstudenten te ver om de opleiding te kunnen volgen. Vandaar dat we in overleg met het regionale werkveld hebben besloten om onze Ad-opleiding PEP ook aan te bieden op deze locatie in Apeldoorn.

Tevens bevinden zich in Apeldoorn ook een grote VO instelling (De Jacobus Fruytier scholengemeenschap) en enkele grotere zorginstellingen. Vestiging hier betekent voor ons vestigen in het in het hart van onze achterban.

We werken nauw samen met Hoornbeek. Deze opleider biedt ook volwassenonderwijs aan voor mbo-4 onderwijsassistenten. Binnen Hoornbeek is Apeldoorn aangewezen als hub voor dit soort onderwijs; het is derhalve verstandig daarbij aan te sluiten.

6.4 Doorstroom van mbo-4 naar hbo

Met een nevenvestiging in Apeldoorn beogen we ook de doorstroom van mbo-4 studenten naar hoger beroepsonderwijs te bevorderen. Onderstaand tabel geeft de aantallen studenten van het Hoornbeek college weer die doorstromen naar hoger beroepsonderwijs.

Tabel 2: aantal studenten dat doorstroomt van Hoornbeek college naar hbo.

Jaar	Aantal studenten	Aantal naar HBO	
2014	47	0	
2015	97	1	
2016	160	16	10%
2017	174	20	11,50%
2018	197	24	12,20%
2019	227	18	7,90%
2020	231	22	9,50%
2021	270	19	7,00%

Landelijke zijn dat hele andere cijfers: '40 - 45 procent van de mbo niveau-4 studenten stroomt door naar het hbo'⁷. Vestiging vlakbij en intensieve samenwerking met het Hoornbeeck college kan er toe leiden dat het percentage studenten dat doorstroomt naar het hoger beroepsonderwijs groeit.

6.5 Conclusies

Uit de instroomenquête blijkt dat we kunnen verwachten dat ca. 40 studenten per jaar zich aanmelden voor de opleiding. Daarmee mag deze opleiding op voldoende instroom rekenen. Tevens kunnen we concluderen dat gemiddeld 18 studenten (het gemiddelde over de afgelopen vijf jaren) de studie zullen gaan volgen in Apeldoorn die anders zouden reizen naar Gouda. We rekenen erop dat we kunnen **starten met een klas van 25 studenten** op de locatie in Apeldoorn.

7 Onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte (art. 6 lid 1 sub a in samenhang met lid 2)

Zowel voor het kwalitatieve onderzoek als voor het kwantitatieve onderzoek zijn gesegmenteerde populaties bevestigd, waarbij een evenwichtige spreiding is aangebracht over de relevante categorieën. Zowel in het kwalitatieve werkveldonderzoek als in de kwantitatieve werkgeversenquête zijn daartoe respondenten in verschillende domeinen bevestigd. De respondenten zijn gespreid over deze segmenten. Daarmee is voldoende 'probleemrepresentativiteit' gewaarborgd. Dat wil zeggen dat de resultaten een voldoende betrouwbare afspiegeling van de gehele populatie om daarmee een onderbouwd antwoord te geven op de vraag naar de arbeidsmarktbehoefte.

7.1 Kwalitatief onderzoek, interviews onder werkgevers

In de interviews met 12 werkgevers bleken zowel de visie op de relevante ontwikkelingen als de (naar het oordeel van de respondenten) vereiste competenties over de hele linie een gedeeld beeld op te leveren. Methodisch is daarmee voldoende 'saturatie' ontstaan om de uitkomsten van het onderzoek als betrouwbaar te beoordelen. De geïnterviewde werkgevers geven aan behoefte te hebben aan scholing van eigen medewerkers en instroom van nieuwe medewerkers die deze opleiding gaan volgen⁸.

Er blijkt een totale vraag van scholing van eigen medewerkers door deze Ad van circa. 45 werknemers en 1 werkgever (Pieter Zandt) noemt 6 tot 10 per jaar (herleiden we hier tot circa 8 per jaar). Gaan we uit van een periode van 5 jaar, dan zijn dat er ongeveer $(45/5 = 9 + 8 =) 17$ per jaar.

Daarnaast tonen de resultaten een vraag van werkgevers naar circa 6 nieuwe medewerkers (nieuwe instroom) en geeft een werkgever (Pieter Zandt) circa 4 per jaar, die deze Ad kunnen gaan volgen. Gaan we uit van een periode van 5 jaar, dan zijn dat er ongeveer $(6/5 = 1 + 4 =) 5$ per jaar.

Enkele werkgevers die wij hebben geïnterviewd, hebben wij ook gevraagd om een intentieverklaring op te stellen, ter bevestiging van hun opgegeven aantallen. De werkgevers Elorah, Obadja Zwolle, Jacobus Fruytier, Lodenstein en Pieter Zandt hebben in hun intentieverklaring de opgegeven aantallen bevestigd. In bijlage 7 a tot en met e zijn deze verklaringen opgenomen.

7.2 Kwantitatief onderzoek, enquête onder werkgevers

De enquête voor dit onderzoek is ingevuld door 33 werkgevers. Als bijlage 6 is aan dit dossier toegevoegd het overzicht van de respondenten, inclusief de namen van de instellingen, de functies van de respondenten en hun antwoorden, zodat de resultaten van de enquête als navolgbaar en relevant beoordeeld kunnen worden. Eventuele dubbelingen (respondenten die zowel geïnterviewd zijn en die de enquête hebben ingevuld) zijn er uitgehaald.

97% (32) van de respondenten geeft aan de komende 2 tot 5 jaar (misschien) behoefte te hebben aan medewerkers die de Ad PEP gevolgd hebben. Ook is gevraagd naar de kwantitatieve behoefte aan het scholen van eigen medewerkers. De respondenten geven aan een behoefte te hebben aan het scholen van minimaal **52** ($= 17*1 + 4*3 + 2*6 + 1*11$) en maximaal **99** ($= 17*2 + 4*5 + 2*10 + 1*25$) medewerkers met deze opleiding. Dat

⁷ <https://www.onderwijskennis.nl/kennisbank/doorstroom-en-aansluiting-tussen-mbo-en-hbo>

⁸ Zie pagina 27 en 28 van het Doelmatigheidsonderzoek (bijlage 2)

betekent (uitgaande van de middenpositie op deze range) een totale vraag voor het scholen van circa **75** medewerkers. Gespreid over een periode van 5 jaar betekent dat een scholingsvraag van circa **15 medewerkers per jaar**.

In dezelfde enquête is ook gevraagd naar de behoefte aan nieuwe mbo-4 opgeleide medewerkers die direct deze Ad-PEP willen gaan volgen. 97% (32) van de respondenten geeft aan de komende 2 tot 5 jaar (misschien) behoefte te hebben aan nieuwe medewerkers die de Ad-PEP willen gaan volgen. Ook is gevraagd naar de kwantitatieve behoefte. De respondenten geven aan een behoefte te hebben aan minimaal **39** ($= 18 \cdot 1 + 3 \cdot 3 + 2 \cdot 6$) en maximaal **71** ($= 18 \cdot 2 + 3 \cdot 5 + 2 \cdot 10$) nieuwe medewerkers die deze opleiding willen gaan volgen. Dat betekent (uitgaande van de middenpositie op deze range) een vraag van circa **55** nieuwe medewerkers die deze opleiding gaan volgen. Over een periode van vijf jaar is dat **11 studenten per jaar**.

Werkgevers geven derhalve aan dat zij **26 medewerkers per jaar** de opleiding willen laten volgen. Daarvan zijn 15 studenten eigen medewerkers en 11 studenten nieuwe instromers.

7.3 Conclusie kwalitatief en kwantitatief onderzoek

Op basis van het kwalitatieve werkveldonderzoek en het kwantitatieve arbeidsmarktonderzoek wordt de volgende conclusie geformuleerd. De Ad PEP laat vanuit de interviews een scholingsvraag van werkgevers zien van 22 medewerkers per jaar. Vanuit de enquête zien we een scholingsvraag van 26 nieuwe medewerkers per jaar (15 medewerkers voor opscholing en 11 nieuwe instroom die direct de opleiding gaan volgen). **In totaal gaat het dus om 48 medewerkers per jaar die deze opleiding gaan volgen, alleen voor de geraadpleegde respondenten.** De totale vraag zal dus groter zijn.

7.4 Bronnenonderzoek: de landelijke arbeidsmarkt

De bronnen die inzicht geven in de voor de Ad-opleiding PEP relevante arbeidsmarkt zijn afkomstig van het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA) en het UWV.

Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt

In de meest recente arbeidsmarktprognoses van Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA/AIS) wordt een beeld geschetst van de huidige en op middellange termijn te verwachten arbeidsmarktontwikkelingen. CDHO kijkt hierbij naar de 'ITKP indicator'. Wanneer deze getypeerd wordt als 'groot' betekent dat, dat er veel arbeidskrachten voor de betreffende categorie verwacht wordt.

Beroepsgroepen

In onderstaande tabellen wordt een overzicht gegeven van de te verwachten arbeidsmarktknelpunten voor beroepen die een relatie hebben met de Ad PEP (bron: ROA/AIS, november 2023).

Tabel 3 Te verwachten knelpunten beroepsgroepen.

Beroepsgroepen	Verwachte uitbreidingsvraag tot 2026	Verwachte vervangingsvraag tot 2026	Verwachte baanopeningen tot 2026	ITKB in 2026 toekomstige knelpunten
Leerkrachten basisonderwijs	13.500 (1,3%)	24.700 (2,4%)	38.100 (3,6%)	Zeer groot (0,76)
Onderwijskundigen en overige docenten	6.300 (1,4%)	11.000 (2,4%)	17.300 (3,7%)	Groot (0,818)
Leidsters kinderopvang en onderwijsassistenten	11.000 (1,2%)	29.600 (3,2%)	40.600 (4,2%)	Groot (0,876)
Maatschappelijk werkers	8.900 (1,8%)	7.300 (1,5%)	16.200 (3,2%)	Groot (0,841)
Sociaal werkers, groeps- en woonbegeleiders	29.700 (1,8%)	27.100 (1,6%)	56.800 (3,3%)	Groot (0,863)

De Ad'er PEP opgeleid bij Driestar werkt in diverse domeinen, namelijk in onderwijs, jeugdhulp, gehandicaptenzorg en kinderopvang. In deze domeinen komen de vijf beroepsgroepen voor. Voor alle beroepsgroepen geldt momenteel een verwachte grote tot een zeer grote krapte op de arbeidsmarkt.

Aansluiting van opleidingen op de arbeidsmarkt

De CDHO kent in beginsel meer gewicht toe aan de prognose van ROA van het opleidingstype dan aan de prognoses van beroepsgroepen. Daartoe overweegt de commissie dat de opleidingscategorieën een beter beeld geven van de arbeidsmarkt omdat daarin zowel verwachte vacatureaantallen als de uitstroom uit opleidingen worden betrokken. In de beroeps categorieën wordt alleen een beeld van het aantal verwachte vacatures gegeven, zonder daarbij de uitstroom uit opleidingen te betrekken. (Bron: ROA/AIS, november 2023).

Tabel 4: Te verwachten knelpunten opleidingstype.

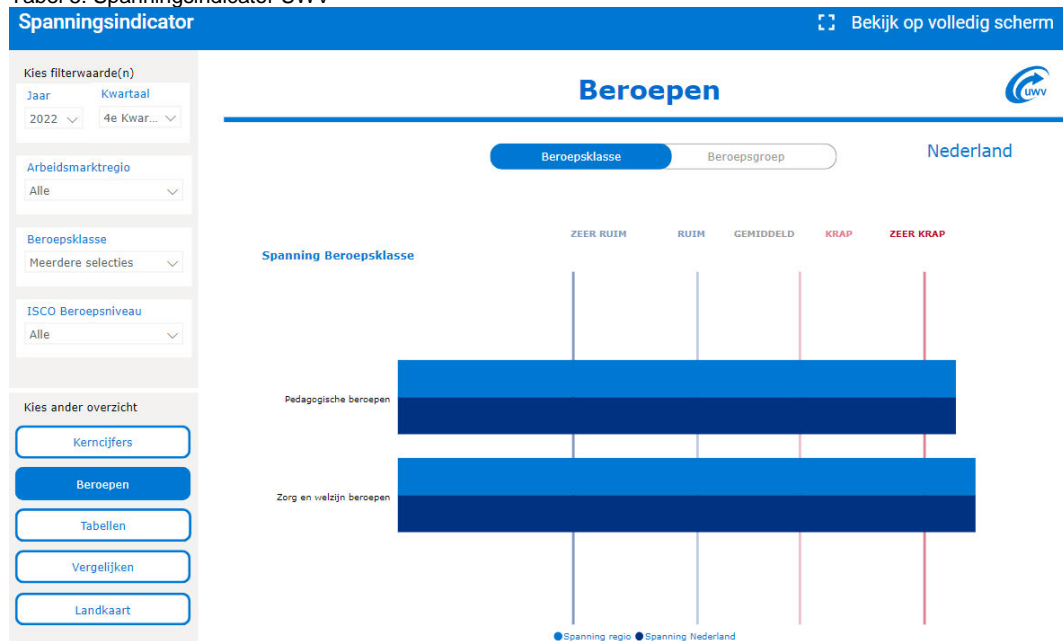
Opleidingstype	Verwachte uitbreidingsvraag tot 2026	Verwachte vervangingsvraag tot 2026	Verwachte baanopeningen tot 2026	Verwachte instroom schoolverlaters tot 2026	ITKP in 2026 toekomstige knelpunten
Bachelor - maatschappelijk werk	7.600 (1,4% per jaar)	13.600 (2,4% per jaar)	21.200 (3,7% per jaar)	17.800 (3,1% per jaar)	Groot (0,98)
Bachelor - onderwijs	20.800 (1,2% per jaar)	58.400 (3,3% per jaar)	79.200 (4,3% per jaar)	46.200 (2,6% per jaar)	Groot (0,91)
Bachelor - lerarenopleiding basisonderwijs, speciaal onderwijs en basiseducatie	10.000 (1,3% per jaar)	25.600 (3,1% per jaar)	35.700 (4,1% per jaar)	16.400 (2% per jaar)	Groot (0,89)
Bachelor - onderwijskunde	3.700 (1,4% per jaar)	7.200 (2,6% per jaar)	10.900 (3,8% per jaar)	11.200 (3,9% per jaar)	Groot (1)

Er zijn grote knelpunten te verwachten voor afgestudeerden voor alle opleidingen in de domeinen die Driestar bedient met deze Ad PEP opleiding.

UWV landelijk

De Ad-opleiding PEP leidt op tot pedagogische beroepen en zorg en welzijn beroepen. De 'spanningsindicator' van UWV geeft in onderstaande tabel de typering zeer krap op de arbeidsmarkt van de beroepsgroepen waar deze Ad-opleiding onder valt (UWV: <https://www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie/dashboards/spanningsindicator>)

Tabel 5: Spanningsindicator UWV

7.5 Bronnenonderzoek: de regionale arbeidsmarkt

Onderstaande cijfers van ROA en UWV laten ook voor de regio Oost-Nederland een gunstige arbeidsmarkt zien in het voor deze Ad relevante domein. Allereerst wordt de tabel van ROA/AIS gepresenteerd. Dit betreft de verwachte arbeidsmarktprognoses tot 2026 in de betreffende opleidingssubsectoren welke het meest relevant is voor deze Ad-opleiding (ROA / AIS, november 2023).

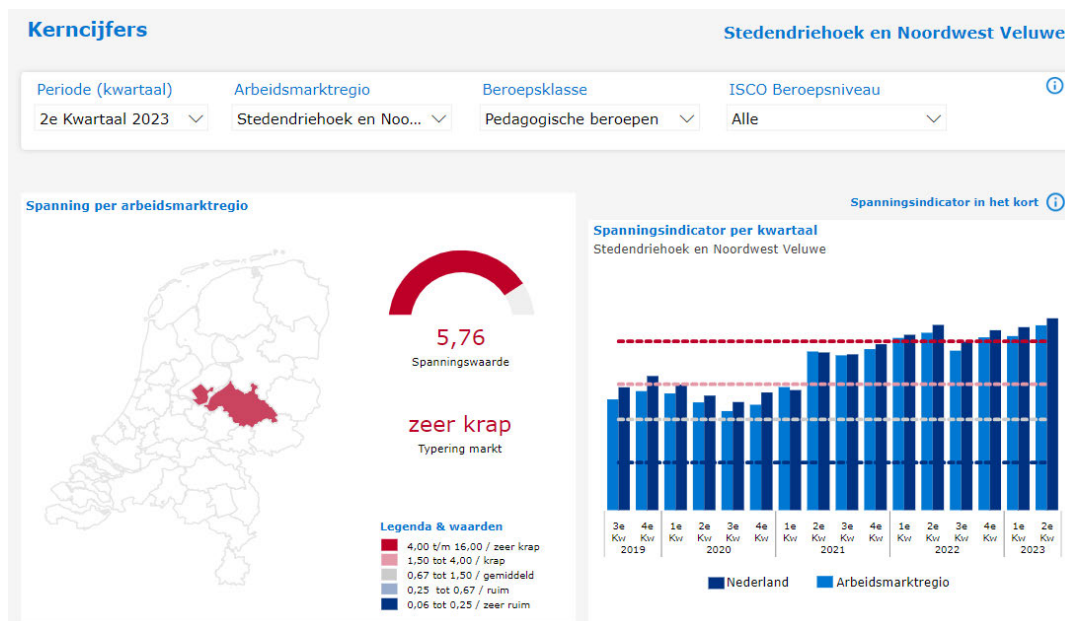
Tabel 6: Te verwachten regionale toekomstige knelpunten naar opleidingscategorie

Opleidingscategorie	Regio	Verwachte uitbreidingsvraag tot 2026	Verwachte vervangingsvraag tot 2026	Verwachte instroom schoolverlaters tot 2026	ITA in 2026 toekomstige knelpunten
Bachelor – onderwijs	Stedendriehoek en Noordwest Veluwe	4%	21%	26%	Redelijk (1,02)
Bachelor gezondheidszorg en welzijn	Stedendriehoek en Noordwest Veluwe	3%	15%	23%	Redelijk (1,05)

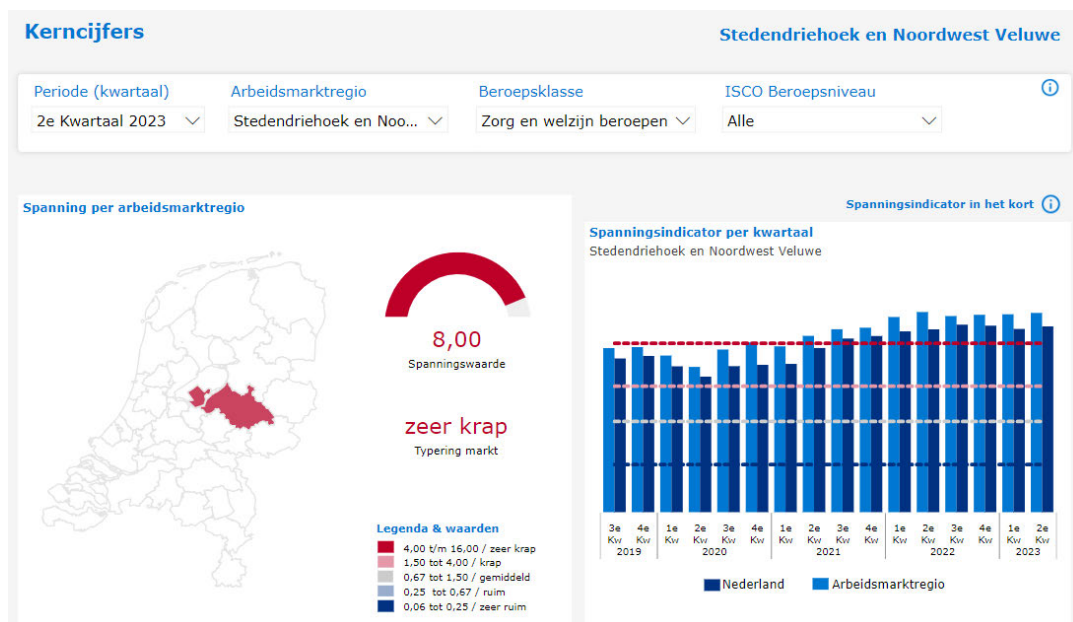
De toekomstige knelpunten op de arbeidsmarkt van de relevante opleidingscategorieën Bachelor – onderwijs en Bachelor gezondheidszorg en welzijn in de regio Stedendriehoek en Noordwest Veluwe zijn beide redelijk.

In onderstaande tabel van het UWV zien we dat er in de beroepsgroepen die relevant zijn voor deze Ad (te weten Pedagogische beroepen en Zorg en welzijn beroepen) sprake is van krapte op de arbeidsmarkt in de regio Oost-Nederland (UWV: <https://www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie/dashboards/spanningsindicator>, november 2023).

Tabel 7: Spanningsindicator Stedendriehoek en Noordwest Veluwe Pedagogische beroepen

Tabel 8: Spanningsindicator Stedendriehoek en Noordwest Veluwe Zorg en welzijn beroepen

In de regio Stedendriehoek en Noord West Veluwe is er sprake van een zeer krappe arbeidsmarkt voor de beroepen waar deze Ad-opleiding voor opleidt.

7.6 Maatschappelijke behoefte

De wet Innovatie Kwaliteit Kinderopvang van het Ministerie van SZW (2018) stelt nieuwe eisen aan het kwaliteitsbeleid van de kinderopvang. Elke locatie in de kinderopvang dient bijvoorbeeld een minimaal aantal uur per week te beschikken over een pedagogisch coach met een hbo diploma⁹. Ook is er volgens het SCP ruimte voor verbetering van de educatieve kwaliteit binnen de kinderopvang¹⁰. De Ad PEP draagt bij aan deze verbetering.

Deze Ad PEP draagt ook bij aan de aanpak van het lerarentekort. In het kader van de zesde hoofdlijn¹¹ kunnen onderwijsassistenten op bepaalde taken worden ingezet om de werkdruk voor leraren te verlagen en om ervoor te zorgen dat minder leraren per eenheid leerlingen nodig zijn. Het anders organiseren van onderwijs en het stimuleren van innovatieve concepten wordt ook benadrukt in de Kamerbrief¹² van het ministerie van OCW in november 2017 over het lerarentekort.

Deze Ad-opleiding leidt studenten op die kunnen worden ingezet als lerarenondersteuner. Onderwijskennis.nl meldt dat de functie van lerarenondersteuner tussen een onderwijsassistent en een leraar in zit. De ondersteuner mag zelfstandig taken uitvoeren, zoals lesgeven en toetsen nakijken. 'Lerarenondersteuner word je door het volgen van een associate degree opleiding. Daarvan bestaan twee varianten: de associate degree opleiding Pedagogisch Educatief Professionaal (Ad PEP) en de associate degree opleiding tot Pedagogisch Professionaal Kind en Educatie (Ad PPKE)'.¹³

In het nieuwe coalitieakkoord zijn partijen het eens geworden over investeren in kinderopvang: 'We vergroten de kansengelijkheid door te investeren in kinderopvang, voor- en vroegschoolse educatie en de rijke schooldag'¹⁴. Ouders krijgen daardoor gratis kinderopvang; de instroom en bijgevolg de druk op de kinderopvang neemt toe. In de Strategische agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek (2015-2025, De waarde(n) van weten, Ministerie van OCW, p.53) onderschrijft de Minister van OCW het belang van de Associate degree in het onderwijsbestel.

⁹ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/kinderopvang/opleiding-en-ondersteuning-medewerkers-kinderopvang>

¹⁰ SCP: Kijk op kinderopvang, 28 augustus 2018, p. 11 (bijlage 8)

¹¹ Voortgangsrapportage plan van aanpak lerarentekort van het Ministerie van OCW. 28 november 2017. p.6 en 7 (bijlage 9)

¹² Kamerbrief Ministerie van OCW 28 november 2017, referentie 1285010. p.2 (bijlage 10)

¹³ <https://www.onderwijskennis.nl/artikelen/effectieve-inzet-van-ondersteuners-het-onderwijs>

¹⁴ Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst. Coalitieakkoord 2021 – 2025. p.23 en 24 (bijlage 11)

In opdracht van het Ministerie van OCW heeft SEO Economisch onderzoek het rapport Klaar voor de groei? (Monitor uitrol Associate Degree, SEO, oktober 2015, p.80-82) uitgebracht. Daarin wordt onderschreven dat functies op mbo-niveau complexer worden. Twee derde van de ondervraagde werkgevers beaamt dat verantwoordelijkheden naar steeds lagere niveaus verschuiven. De behoefte aan hoger opgeleiden neemt toe. Verder valt uit onderzoeken te herleiden dat de noodzaak van de doorontwikkeling van het Ad-onderwijsaanbod in Nederland maatschappelijk relevant blijkt. Zo geeft het onderzoek 'Dalende doorstroom mbo-hbo: waarom stroomt een steeds kleiner aandeel van de mbo-studenten door naar het hbo?' (2020) van ResearchNed¹⁵ aan dat er geïnvesteerd dient te worden in doorlopende leerlijnen. Ook de Vereniging Hogescholen onderkent dit. In haar strategische agenda 'Professionals voor morgen' (2019)¹⁶ wordt geopperd om doorstroom van mbo naar hbo te bevorderen door '...de verdere ontwikkeling van Ad-opleidingen'.

Ook in de Tweede Kamer¹⁷ is er steun om het aantal Ad PEP-opleidingen uit te breiden:

Vanuit de sectoren kinderopvang en primair onderwijs, maar ook de zorg, is er vraag naar breed opgeleide professionals. De branchepartijen kinderopvang vertegenwoordigen de sector in de sectorkamers en marktsegmenten van de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB). Hier kunnen zij nieuwe brede opleidingen stimuleren. Daarnaast is in 2018 is de Associate degree Pedagogisch Educatief Professional gecreëerd. Deze opleiding is inmiddels op veertien hogescholen te volgen en leidt op tot breed inzetbare medewerkers in de kinderopvang, vve en het primair onderwijs. We roepen de branchepartijen uit beide sectoren en de opleiders op om verder aan de slag te gaan met brede opleidingen, als optie naast een gespecialiseerde opleiding. Zo kunnen we in de toekomst mensen breder inzetten in meerdere kraptesectoren, zoals het onderwijs en de kinderopvang, maar ook de zorg. Dit versterkt bovendien de samenwerking en kennisdeling tussen verschillende sectoren.

Tenslotte verstevigen de Vereniging Hogescholen (VH) en de MBO Raad hun samenwerking op het gebied van Associate degree-opleidingen. In een convenant¹⁸, dat door voorzitters ██████████ (VH) en ██████████ (MBO Raad) op het Ad-congres in Amersfoort werd ondertekend, onderstrepen zij dat ze handen ineenslaan om het succesvolle ad-onderwijs verder uit te rollen. "Vooral omdat er steeds meer vraag is naar werknemers met een opleiding", zegt ██████████. "We zien dat er nog veel ruimte is voor groei", voegt ██████████ toe.

Driestar meent te concluderen dat uit verschillende gezaghebbende bronnen de maatschappelijke relevantie van de betreffende Associate degrees duidelijk naar voren komt. Zoals is aangetoond in het voorgaande vragen de christelijk-reformatorische werkgevers aan Driestar hogeschool om een opleiding te verzorgen die aansluit bij de pedagogische visie van het werkveld en waarbij kinderen, jongeren en cliënten de 'eenheid in identiteit' ervaren.

8 Analyse bestaand aanbod en inschatting verwante instroom (art. 5 lid 4)

Er is landelijk gezien vrij veel aanbod van verwante Ad's op dit gebied. De Ad-opleidingen die in hetzelfde domein vallen zijn, naast de Ad PEP, de Ad Educatief Professional Beroepsonderwijs en de Ad Didactisch Educatief Professional. Omdat Ad-opleidingen een regionale functies hebben, worden alleen de regionale Ad-opleidingen beschouwd.

Tabel 9: Overzicht verwant aanbod

Instelling	Gemeente	Opleiding	Variant	2018	2019	2020	2021	2022
Christelijke Hogeschool Ede	Ede	Ad Pedagogisch Educatief Professional	deeltijd	9	27	35	48	68
Hogeschool KPZ	Zwolle	Ad Pedagogisch Educatief Professional	deeltijd	159	184	205	176	131
Iselinge Hogeschool	Doetinchem	Ad Pedagogisch Educatief Professional	deeltijd	0	39	77	69	79

¹⁵ Dalende doorstroom mbo-hbo: waarom stroomt een steeds kleiner aandeel van de mbo-studenten door naar het hbo?' (2020), ResearchNed p.73 (bijlage 12)

¹⁶ Professionals voor morgen' (2019), Vereniging Hogescholen p.10 (bijlage 13)

¹⁷ 26 april 2023, Invulling van de motie van de leden Sahla en Maatoug over oplossingen voor geïdentificeerde knelpunten b j samenwerking tussen de kinderopvang en het onderwijs, p. 9 en 10 (bijlage 14)

¹⁸ Samen sterker. Conclusie en statement van de Vereniging Hogescholen en de MBO Raad - betreffende de Associate degree (2022). (bijlage 15)

Marnix Academie	Utrecht	Ad Pedagogisch Educatief Professional	deeltijd	0	0	0	32	90
Aeres Hogeschool	Wageningen	Ad Educatief Professional Beroepsonderwijs	deeltijd onderwijs	21	16	25	46	43
Christelijke Hogeschool Windesheim	Zwolle	Ad Educatief Professional Beroepsonderwijs	deeltijd onderwijs	0	0	0	21	44
Hogeschool Viaa	Zwolle	Ad Didactisch Educatief Professional	deeltijd onderwijs	0	0	0	0	14

(Bron: [DUO 2022](#), gezien november 2023)

In de regio Apeldoorn worden de volgende Ad-opleidingen aangeboden die zich binnen een reistijd van een uur ten opzichte van Apeldoorn bevinden:

- Christelijke Hogeschool, Ede: Ad Pedagogisch Educatief Professional
- Hogeschool KPZ, Zwolle: Ad Pedagogisch Educatief Professional
- Iselinge Hogeschool, Doetinchem: Ad Pedagogisch Educatief Professional
- Marnix Academie, Utrecht: Ad Pedagogisch Educatief Professional
- Aeres Hogeschool, Wageningen: Ad Educatief Professional Beroepsonderwijs
- Christelijke Hogeschool Windesheim, Zwolle: Ad Educatief Professional Beroepsonderwijs
- Hogeschool Viaa, Zwolle: Ad Didactisch Educatief Professional

Deze Ad-opleidingen hebben een vrij stabiele instroom. Als we de opleidingen van deze instellingen vergelijken met de Ad-PEP van Driestar, dan kan geconcludeerd worden dat:

- Marnix, Aeres en Windesheim zich richten op het opleiden van medewerkers in het beroepsonderwijs, daar waar Driestar een veel bredere focus heeft;
- Driestar zich richt op een bredere doelgroep: ontwikkelingsleeftijd 2 – 18 jaar;
- van deze Ad PEP opleidingen alleen Driestar zich richt op gehandicaptenzorg;
- er een specifieke vraag vanuit het christelijk-reformatorische werkveld bestaat die door de andere aanbieders niet wordt ingevuld;
- deze opleiding is vormgegeven en uitgevoerd samen met mbo-4 opleider /Hoornbeek en past in een bredere trend van het samen faciliteren van leven lang leren in de christelijk-reformatorische achterban van beide instellingen en
- geen van deze instellingen dezelfde denominatie hebben als Driestar.

Conclusie

- **Bestaande Ad-opleidingen in de regio Apeldoorn hebben een stabiele instroom.**
- **Geen enkele instellingen heeft een gelijke denominatie, focus en inhoud als Driestar.**

Er is dus ruimte in het regionaal en landelijk aanbod voor de beoogde Ad omdat geen enkele bestaande Ad-opleiding de arbeidsmarktbehoefte van het christelijk-reformatorische werkveld zoals in hoofdstuk 2 is aangetoond, invult. Daarmee is deze Ad-opleiding uniek in Nederland.

9 Noodzaak tot start nieuwe opleiding (art. 6 lid 1 sub b in samenhang met lid 3)

De uitkomst van dit werkveld- en instroomonderzoek heeft verduidelijkt dat er in Apeldoorn behoefte is aan een Ad-opleiding PEP. Deze behoefte behelst zowel een maatschappelijke als een arbeidsmarktbehoefte. De behoefte wordt ook voor een belangrijk deel bepaald door de christelijk-reformatorische achterban, die op grond van denominatie graag het aanbod van Driestar in de nabijheid wil hebben om personeel op te leiden aansluitend bij de eigen visie. De identiteit van het werkveld en de hogeschool heeft gevolgen voor de opzet en kleur van de opleiding. Het werkveld en de bijbehorende doelgroep vragen om deze christelijk-reformatorische opleiding vanwege het belang van een gedeelde visie op vorming en opleiding van de professional. In de regio Apeldoorn is geen enkele andere Ad-opleiding PEP die werkt vanuit de christelijk-reformatorische grondslag. Het heeft ook meerwaarde om samen te werken met het Hoornbeek college, een aanbieder in de regio, omdat de opleiding in Apeldoorn identiek is aan Gouda. Dit geldt zowel voor het curriculum als docenten.

Kortom: de expliciete vraag van werkgevers in het christelijke reformatorisch domein; de lage doorstroom van afgestudeerde mbo-4 studenten van het Hoornbeek college in deze regio, de vraag van Hoornbeek college aan ons om die doorstroom te verbeteren, de jaarlijkse 'trek' van studenten uit de regio naar Gouda om deze opleiding

te volgen én om praktijknabij én in deeltijd op te leiden zijn redenen voor Driestar om te concluderen dat er een noodzaak bestaat tot het starten van een bestaande Ad PEP opleiding op een nieuwe locatie Apeldoorn.

10 Aansluiting instellingsprofiel (art. 6 lid 1 sub b in samenhang met lid 4)

In ons instellingsplan¹⁹ positioneren we ons als Driestar educatief als gids voor een leven lang leren. Dat krijgt zijn uitwerking in vijf beloften. Onze Ad-PEP opleiding is in het bijzonder van belang voor de realisatie van belofte 1, 3 en 4, maar ook voor belofte 2. Een toelichting:

Belofte 1: Onze Ad-PEP staat in het teken van een leven lang leren. Immers is het vervolg op een eerdere initiële opleiding en wordt het gevolgd naast een baan.

Belofte 2: Daarmee zijn we onder meer dienstbaar aan schoolontwikkeling. In een aantal gevallen werken we samen met scholen aan doorgaande teamontwikkeling. De Ad-PEP is daar een bouwsteen in.

Belofte 3: Omdat we dienstbaar zijn aan de christelijke achterban en omgeving is het voor ons van belang praktijknabij op te leiden. Het heeft een grote meerwaarde als we deze opleiding kunnen aanbieden op de plaatsen waar onze achterban sterk aanwezig is en we dichtbij en in samenwerking met de praktijk kunnen opleiden.

Belofte 4: We werken samen met partners, ook in de opzet en realisatie van de opleiding. Dit sluit aan bij de laatste zin onder de vorige belofte.

Belofte 1 en 2 bieden sterke argumenten voor het aanbieden van een Ad-PEP opleiding, belofte 3 en 4 onderstrepen waarom het vanuit ons instellingsplan logisch is dat we ook in Apeldoorn starten.

Verder sluit de Ad-PEP opleiding aan bij het lectoraat 'Herbergzaam onderwijs'. Dit lectoraat is een vervolg op het lectoraat Inclusieve klassen. Het nieuwe lectoraat doet vier jaar lang praktijkgericht onderzoek naar actuele vragen en thema's rond passend onderwijs. We zien het als onze pedagogische opdracht om verscheidenheid en verschillen een plek te geven in een cultuur waarin een ieder aanvaard wordt, zich veilig voelt en ontvangt wat nodig is. De school is hierin een oefenruimte voor het leren dragen van verantwoordelijkheid voor de gemeenschap binnen en buiten de school. Het onderzoek van dit lectoraat versterkt het handelen van de (aanstaande) leraar en het onderwijs voor leerlingen met verschillende onderwijsbehoeften.

11 RIO- en ISCED-indeling

- RIO-(sub)onderdeel: Onderwijs
- ISCED-rubriek (optioneel): 0188 Inter-disciplinary programmes and qualifications involving education

12 Afstemming (art. 4 lid 3)

Wij hebben ten behoeve van deze aanvraag afstemming gezocht met een aantal collega-hogescholen die onderdeel zijn van de alliantie 'Oost werkt' (te weten Windesheim, Vvia, Saxion, KPZ en Iselinge) alsmede de Christelijke Hogeschool Ede. Wij hebben hen benaderd en uitgelegd wat onze intenties zijn. Helaas stelt de alliantie zich formeel op; zij persisteert in haar aanvankelijke bezwaren.

¹⁹ Zie bijlage 16

Overzicht bijlagen

Tabblad Nummer	Naam bijlage
1	De Ad-opleiding Pedagogisch Educatief Professional visueel gepresenteerd
2	Doelmatigheidsonderzoek voor een deeltijd Associate degree opleiding Pedagogisch Educatief Professional Driestar. Tien organisatieadvies / Van Rooijen, 25 mei 2023
3	Landelijke opleidingsprofiel Associate degree Pedagogisch Educatief Professional, februari 2023
4	Overzicht respons studenten Ad PEP Driestar
5	Overzicht respons werknemers Ad PEP Driestar
6	Overzicht respons werkgevers Ad PEP Driestar
7 a t/m e	Intentieverklaringen werkgevers
8	SCP: Kijk op kinderopvang, 28 augustus 2018
9	Voortgangsrapportage plan van aanpak lerarentekort van het Ministerie van OCW. 28 november 2017
10	Kamerbrief Ministerie van OCW 28 november 2017, referentie 1285010
11	Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst. Coalitieakkoord 2021 – 2025
12	Dalende doorstroom mbo-hbo: waarom stroomt een steeds kleiner aandeel van de mbo-studenten door naar het hbo? (2020), ResearchNed
13	Professionals voor morgen (2019), Vereniging Hogescholen p.10
14	26 april 2023, Invulling van de motie van de leden Sahla en Maatoug over oplossingen voor geïdentificeerde knelpunten bij samenwerking tussen de kinderopvang en het onderwijs
15	Samen sterker. Conclusie en statement van de Vereniging Hogescholen en de MBO Raad - betreffende de Associate degree (2022).
16	'Gids op een levenslange ontwikkelingsreis'. Instellingsplan Driestar educatief 2023 - 2026